

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 27.05.2021

Deres ref.:
«REF»

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2020/5701

Saksbehandler:
Anders Braa

Tillatelse til skadefelling av 1 gaupe i Øyer kommune i mai 2021

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, gir Miljødirektoratet tillatelse til skadefelling av 1 gaupe i et nærmere avgrenset i Øyer kommune.

Vi viser til søknad om skadefelling av en gaupe datert 26. mai 2021 fra landbrukskontoret i Lillehammer-regionen.

Bakgrunn

Søknaden er basert på meldinger om tap fra gaupe på innmarksbeite. Statens Naturoppsyn påviste tap av 1 lam 25. mai og ytterligere 1 lam dagen etter. Landbrukskontoret søker om skadefelling fordi det er store mengder sau som skal slippes på utmarksbeite i dette området om kort tid.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, hvor det fremgår:

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- innlandsfisk

(...)

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,

(...)

Vedtaket etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.

Myndigheten etter loven kan av eget tiltak iverksette uttak med formål som nevnt i første ledd bokstav a til d og g, jf. annet ledd. Uttaket regnes ikke som enkeltvedtak, og kan om nødvendig skje på annens eiendom. Kongen kan gi nærmere forskrift om slikt uttak. (...)

Rovviltforskriften § 1 (Formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Forskriften skal sikre en forvaltning som vektlegger forutsigbarhet og lokal medvirkning.

Rovviltforskriften § 3 (Nasjonale bestandsmål og bestandsovervåking):

I Norge skal det årlig være 65 ynglinger av gaupe, 39 ynglinger av jerv og 15 ynglinger av bjørn. (...)

Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt skal gi data om status og utvikling i rovviltbestandene, herunder også beskrive det antall årlige ynglinger som er dokumentert i regionene. Metodikk, datagrunnlag og resultater skal være offentlig tilgjengelig.

Rovviltforskriften § 13 (Miljødirektoratets myndighet til å fatte vedtak om felling og jakt):

Miljødirektoratet kan fatte vedtak om skadefelling, kvote for betinget skadefelling, kvote for lisensfelling av gaupe, jerv, bjørn og ulv eller kvotejakt på gaupe av eget tiltak eller etter søknad. Direktoratet kan fatte slike vedtak også der bestanden ligger under det fastsatte bestandsmålet for en region eller for landet. Det er et vilkår at slik felling eller jakt ikke er skadelig for bestandens overlevelse. Dessuten er det et vilkår at det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning, jf. forskriften § 1 og § 6. (...)

Politiske og forvaltningsmessige rammevilkår:

Direktoratet viser til Representantforslag 163 S (2010-2011), og Stortingets behandling av dette den 17. juni 2011 hvor det ble inngått et nytt enstemmig rovviltforlik. Av rovviltforliket i 2011 fremgår det innledningsvis at norsk rovviltforvaltning fremdeles skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette.

Det nasjonale bestandsmålet for gaupe er 65 ynglinger av i Norge, hvorav 5 i region 3, jf. rovviltforskriften § 4.

Kunnskapsgrunnlaget

Det nasjonale overvåkingsprogrammet for rovvilt er den sentrale leverandør av data om status og utvikling i rovviltbestandene til alle forvaltningsledd. NINA rapport 1846; Antall familiegrupper, bestandsestimater og bestandsutvikling for gaupe i Norge i 2020 gir den siste oppdaterte oversikten over antall dokumenterte ynglinger av gaupe i hver region, og for hele landet.

Etter 7 år der gaupebestanden i Norge var under bestandsmålet for landet på 65 årlige ynglinger ble det i 2020 registrert 66,5 familiegrupper. Miljødirektoratet konstaterer at det nasjonale bestandsmålet på 65 årlige ynglinger av gaupe er nådd i 2020.

I regionene 3 ble det registrert henholdsvis 6, 7 og 5 familiegrupper av gaupe i 2018, 2019 og 2020 (se tabell 2). Det regionale målet for region 3 er 5 familiegrupper. Familiegruppene fordeler seg for alle de tre årene relativt jevnt i regionen med registreringer både innenfor og utenfor forvaltningsområdet for gaupe.

Tabell 1: Antall familiegrupper av gaupe før jakt i rovviltregion 3. Kilde: NINA rapport 1846.

Region/år	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
3	4	4,5	5,5	7,5	5,5	7	3,5	5	6	7	5

Kvotejakt

Avgang av gaupe de siste årene har hovedsakelig skjedd gjennom kvotejakt. Kvotejakt på gaupe er ordinær jakt i den forstand at jakten utøves på en art som oppfyller jaktbarhetskriteriene som er fastslått i naturmangfoldloven § 16, jf. viltloven § 9. Det skal særlig legges vekt på om arten produserer et høstingsverdig overskudd, og om den har ressursbetydning. I tillegg skal det legges vekt på blant annet den skade arten gjør. De regionale rovviltnemndene har myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe når det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen er oppnådd jf. rovviltforskriften § 11. Myndigheten er basert på gjennomsnittet av dokumenterte data om ynglinger av gaupe de tre siste år fra Rovdata.

Miljødirektoratet viser til at Rovviltnemnden i region 3 hadde myndighet til å fatte vedtak om kvotejakt på gaupe jaktåret 2020/2021. I kvotevedtaket for 2021, ble det åpnet for uttak av inntil 8 gauper i region 3, hvorav maksimalt 4 voksne hunndyr. Det ble skutt totalt 8 gauper hvorav 4 var voksne hunndyr i løpet av gaupejakta 2021.

Miljødirektoratets vurdering

Når direktoratet skal vurdere behovet for uttak, vurderes hovedsakelig skadene som har oppstått og skadehistorikken/skadepotensialet i området, samt de føringer som er lagt gjennom forvaltningsplan for rovvilt i den aktuelle regionen. Videre gjøres det vurderinger knyttet til bestandstall og felling av gaupe siste år.

Offentlige avgjørelser som kan få følger for naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon samt effekt av påvirkning, jf. naturmangfoldloven § 8. Førre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9, kommer til bruk i situasjoner hvor en ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Etter direktoratets syn er ikke dette tilfelle i denne saken. Naturmangfoldloven § 11 anses ikke som relevant, da det ikke er aktuelt å sette fordyrende vilkår i disse sakene.

Det foreligger betydelig kunnskap om den samlede belastningen gaupebestanden utsettes for, jf. naturmangfoldloven § 10. Avgangen av gaupe skjer i hovedsak gjennom en svært effektiv kvotejakt.

Skadene er registrert innenfor det som i forvaltningsplanen for fredet rovvilt i region 3 Oppland er utenfor forvaltningsområde for gaupe. Det følger av forvaltningsplanen av terskelen for skadefelling skal være høyere innenfor enn utenfor gaupeprioritert område.

Det er ikke påvist mange skader i dette tilfellet, men vi legger vekt på at gaupa har oppsøkt beitet mer enn en gang og har drept lam ved to forskjellige anledninger. Samtidig er skadepotensialet stort i og med at det i søknaden blir oppgitt at ca. 2000 sauer blir sluppet på utmarksbeite om få dager i dette området.

Vedtak

Med hjemmel i Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 13, jf. §§ 1 og 3, gir Miljødirektoratet tillatelse til skadefelling av 1 gaupe i et nærmere avgrenset område i Øyer kommune.

Vilkår

1. Fellingstillatelsen gjelder fra 28. mai 2021 til og med 31. mai 2021.
2. Fellingsområdet avgrenses til Øyer kommune øst for Lågen, sør for en tenkt linje mellom Tretten og østover mot Brettdalsvatnet, og vest for en tenkt linje mellom Brettdalsvatnet og Reinsvatnet.
3. Fellingsforsøket skal rettes inn mot skadegjørende individ og det området der det er påvist skade i vår.
4. Ved felling av gaupe skal det nyttes våpen og ammunisjon godkjent for kvotejakt på gaupe. Oppnevnte jegere plikter å utøve fellingsforsøket på en etisk og sikker måte, jf viltloven § 19. Ved bruk av rifle skal det benyttes våpen og ammunisjon godkjent for storviltjakt, jf. §§ 15 og 16 i forskrift om utøvelse av jakt fangst og felling.
5. Familiegrupper av gaupe som opptrer sammen er unntatt fra tillatelsen. De tiltak som er mulige for å unngå felling av hunngaue og unger skal være iverksatt.
6. Fellingstillatelsen gis til Øyer kommune som oppnevner deltakere på kommunalt skadefellingslag. Det skal oppnevnes en fellingsleder. Kun personer på kommunens deltakerliste kan delta i fellingen. Fellingsleder er ansvarlig for at deltakerne har avlagt storviltprøve gyldig for 2020/2021 og er registrert i jegerregisteret.
7. Rovvilt felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom.

8. Felling eller forsøk på felling skal umiddelbart meldes til Miljødirektoratet på tlf. 97787000, til Statsforvalteren i Innlandet og til Statens naturoppsyn. Den som feller dyr skal kunne fremvise felt dyr og skuddplass for Statens naturoppsyn.
9. Dersom dyr skadeskytes plikter fellingslaget å iverksette ettersøk og varsle Statsforvalteren, politi og SNO. Statsforvalteren tar stilling til videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøk på felling plikter å bistå uten godtgjørelse i ettersøket.
10. Det er ikke anledning til å benytte løs på drevet halsende hund under fellingsforsøket. Dersom annen løs hund ønskes benyttet må det innhentes nødvendig dispensasjon etter hundeloven fra kommunen og tillatelse fra grunneier.
11. Kommunen/fellingsleder må sørge for at deltakere i fellingslaget fører timelister, kjørebok og dokumenterer eventuelle andre utgifter som ønskes refundert. Miljødirektoratet legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Søknaden om godtgjøring sendes inn til Statsforvalteren via det elektroniske søknadscenteret (konfliktdepdende tiltak) umiddelbart etter endt fellingsforsøk, og senest 15. april 2021.
12. Fellingsleder er ansvarlig for at rapport fra fellingsforsøket legges inn i Miljøvedtaksregisteret senest 3 uker etter fellingsperioden er over. Fellingsleder skal utarbeide en fellingslogg som rapporteres via Miljøvedtaksregistret etter fellingsstillatelsens utløp. Fellingsloggen skal inneholde oversikt over ressursbruk (antall timer/personer), i tillegg til en kort beskrivelse av hvordan fellingsforsøket ble gjennomført. Det skal rapporteres via Miljøvedtaksregistret www.miljovedtak.no. Søk opp aktuell skadefellingstillatelse og trykk «Rapporter på skadefelling».
13. Miljødirektoratet kan til enhver tid trekke tilbake tillatelsen.

Deltakere på kommunalt fellingslag har krav på godtgjøring, jf. Rovviltforskriften § 9a, tilsvarende kr 1600 pr aktiv jeger pr dag. Miljødirektoratet fastsetter en øvre ramme på kr 10 000 til godtgjøring som også skal dekke arbeidsgiveravgift og feriepenger.

Videre kan det benyttes inntil kr 5 000,- til direkte og dokumentert utgifter knyttet til fellingsoppdraget.

Kommunen er regnskapsførende enhet og fører regnskap basert på rapporter og timelister fra fellingslaget. Kommunen sender refusjonskrav for fellingslagets utgifter til Statsforvalteren i Innlandet.

Klage

Vedtaket kan påklages til Klima- og miljødepartementet innen 3 uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage skal fremsettes for direktoratet, jf. forvaltningsloven § 32.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Susanne Hanssen
Fung. seksjonsleder

Anders Braa
seniorrådgiver

Kopi til:

Statsforvalteren i Innlandet	Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Rovviltnemnda i region 3	c/o Fylkesmannen i Innlandet, Postboks 987	2604	LILLEHAMMER
Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Landbruks- og matdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030	OSLO
Mattilsynet	Postboks 383	2381	Brumunddal
GUDBRANDSDAL POLITIDISTRIKT	c/o Innlandet politidistrikt Postboks 355	2303	HAMAR